DOI:10.26104/IVK.2019.45.557

ИЗВЕСТИЯ ВУЗОВ КЫРГЫЗСТАНА, № 10, 2019

ИНФОРМАТИКА
ИНФОРМАТИКА
INFORMATICS

Бекмурзаева Б.А., Жамшутова Б.Ж.

МЕКТЕП ИШ КАГАЗДАРЫН ЖҮРГҮЗҮҮДӨ ЭЛЕКТРОНДУК ТАБЛИЦАНЫ КОЛДОНУУНУН АЙРЫМ ЖОЛДОРУ

Бекмурзаева Б.А., Жамшутова Б.Ж.

НЕКОТОРЫЕ ПУТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЭЛЕКТРОННОЙ ТАБЛИЦЫ В ШКОЛЬНОМ ДЕЛОПРОИЗВОДСТВЕ

B.A. Bekmurzaeva, B.J. Jamshutova

SOME WAYS TO USE A SPREADSHEET IN SCHOOL OFFICE WORK

УДК: 371.14

Бул макалада заман талабына ылайык санариптештирүүнү ишке ашыруу максатын көздөп мектеп иш кагаздарын жүргүзүүдө электрондук таблицаны колдонуунун ыңгайлуулугу, көргөзмөлүүлүгү жана артыкчылыктары жөнүндө баяндалып, практикалык маанилүүлүгү көрсөтүлдү. Атап айтсак, усулдук бирикмелердин ишмердүүлүктөрү боюнча эсеп-кысаптарын даярдоодо мугалимдердин тажрыйба алмашуусунун, квалификациясынын жогорулатуусу жана башка ушул сыяктуу анализдерди жасоого жана класстардын сабактар боюнча жетишкендиктерин, сапаттык көрсөткүчтөрү боюнча, жылдар боюнча салыштыруу жана анализдөөлөрдү жүргүзүүгө, графикалык жана диаграммаларык чагылтууга катара конкреттүү мисалдар келтирилген. Жогоруда айтылган мектеп иш-кагаздарын жүргүзүүдө электрондук таблицанын мүмкүнчүлүгүн пайдалануу бир канча убакыт талап кылуучу аракеттерди автоматташтырууга болоору жөнүндө айтылат. Формулаларды коюу эн көп колдонулуучу төмөнкү функцияларды пайдалануу менен аткарылган, алар: суммалоо, шарттуу суммалоо, маанилердин орточосун табуу, маанилердин максимумун табуу, статстикалык маалыматтар, дата фунциялары, логикалык фунциялар.

Негизги сөздөр: *иш кагаздары, электрондук таблица, маалымат, формула, диаграмма, анализ, графика, автоматташтыруу, көрсөткүч.*

В статье описаны преимущества, наглядность и простота использования электронных таблиц в школьном делопроизводстве с целью реализации современной цифровизации. В частности, в составление отчетов о деятельности методических объединений входит обмен опытом, обучение и другие подобные анализы учителей, а также сравнение и анализ успеваемости в классе, качественные показатели, годы, графические и графические примеры. Говорят, что использование электронных таблиц в вышеупомянутых школьных документах может автоматизировать некоторые трудоемкие действия. Формулы выполняются с использованием следующих наиболее часто используемых функций: суммирование, условное суммирование, поиск среднего значения, поиск максимума значений, статистические данные, функции даты, логические функции.

Ключевые слова: *документы, электронная таблица, информация, формула, диаграмма, анализ, диаграмма, графика, автоматизация, показатели.*

The article describes the advantages, visibility and ease of use of spreadsheets in school records management in order to implement modern digitalization. In particular, the compilation of reports on the activities of methodological associations includes the exchange of experience, training and other similar analyzes of teachers, as well as comparison and analysis of class performance, quality indicators, years, graphic and graphical examples. It is said that using spreadsheets in the aforementioned school documents can automate some time-consuming activities. Formulas are performed using the following most commonly used functions: summation, conditional summation, average value search, maximum value search, statistical data, date functions, logical functions.

Key words: *documents, spreadsheet, information, formula, chart, analysis, chart, graph, automation, indicators.*

Заманбап жалпы билим берүүчү мекемелердин негизги критерийлери болуп информациялык-коммуникациялык технологиялардын негизинде маалыматты иштетүү компетенттүүлүгүн калыптандыруу менен билим берүүнүн жаңы деңгээлине өтүү үчүн шарттарды түзүү болуп саналат [1].

Заманбап билим берүү процессиндеги окуучулардын алган билимдерин, окутуунун сапатын, инсандык багытталган өнүгүүсүнө диагностика жана мониторинг жүргүзүү талабы коюлган. Ага ылайык ар бир кызматкердин өзгөчө администрация тарабына бир канча иш кагаздарын электрондук түрдө жүргү-

DOI:10.26104/IVK.2019.45.557

зүүгө туура келет. Мындай иш кагаздарын жүргүзүүдө негизинен электрондук таблицаларды колдонуу ыңгайлуу жана эффективдүү экендиги практикада байкалды. Мектеп администрациясынын негизги максаттарынын бири сапатты жогорулатууга багытталат. Андыктан жок дегенде алдыңкы беш жылдыктагы маалыматтарды топтоо, аны анализдөө жана тиешелүү чечимдерди кабыл алуу негизги маселе болуп саналат. Ушул сыяктуу кээ бир маселелерди анализдөөнүн ыңгайлуу жолу катары электрондук таблицаны колдонуунун мүмкүнчүлүктөрүн көрсөтөбүз.

Билим сапатын анализдөөдө усулдук бирикменин, предметтик мугалимдердин аткарган иштери боюнча берген маалыматы негизги маселе болгондуктан, аны төмөнкүдөй көргөзмөлүү түрдө чагылтуу, чечимдерди кабыл алууда анализ жүргүзүүгө жеңилдик түзөт.

«5 га чейин»	«5-10 жыл»	«10-20 жыл»	«20 жылдан жогору»
3	6	0	8

DOI:10.26104/IVK.2019.45.557

Усулдук бирикменин квалификациясын жогорулатуу динамикасы

«2015»	«2016»	«2017»	«2018»	«2019»
2	10	8	4	0
0	0	0	2	3
0	0	0	2	6

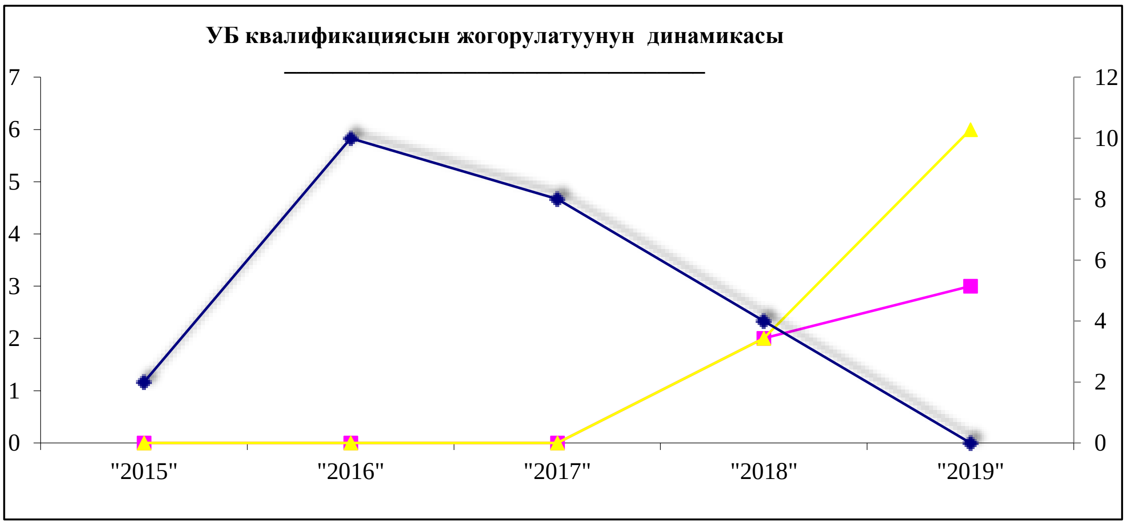

Башталгыч билим берүүдө окуучулардын жазуу көндүмдөрүн өстүрүү чоң мааниге ээ. Анын өзгөрүүсүнүн жыйынтыгын анализдөөнү төмөнкүчө уюштурууга болот.

Бекмурзаева Б.	Ахунов Б.	Ташполотов Т.	Исмаилова А.	Сулайманова Г.
25	24	27	26	26
27	25	30	29	29
36	27	31	27	29
37	30	33	29	30

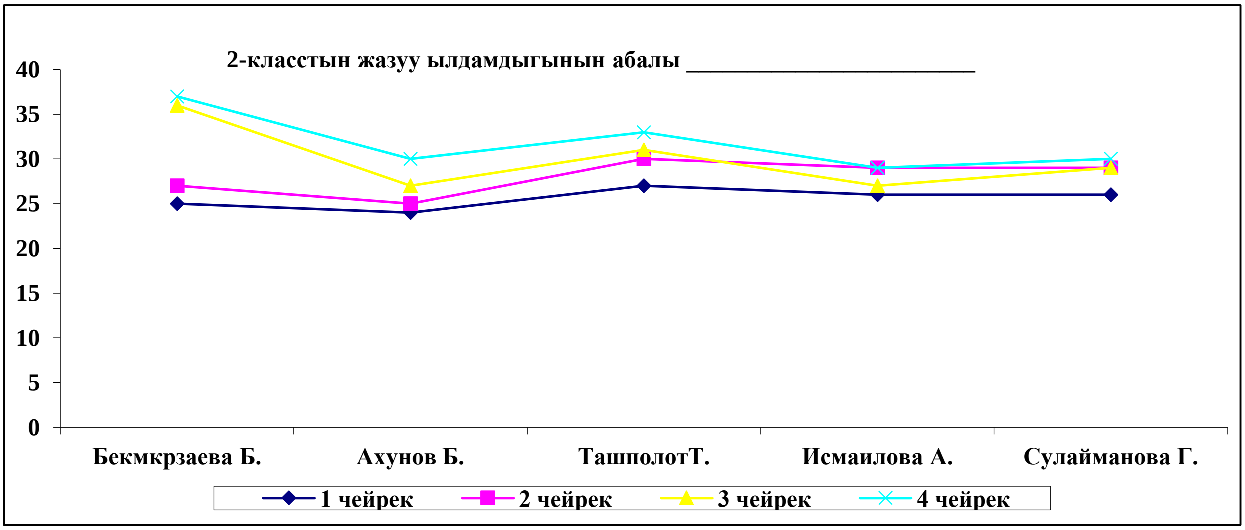

DOI:10.26104/IVK.2019.45.557

Биология боюнча сапаттык көрсөткүч 2018-2019-окуу жылы үчүн

Чейрек	Класс	Окуучулардын саны	Сапаттык жетишүү, %	Сапаттык көрсөткүч, %	Баалар				СОУ	Орточо
					«5»	«4»	«3»	«2»	%	балл
1	7	10	100,0	60,0	4	2	4		67,2	4,0
2	7	10	100,0	80,0	5	3	2		76,4	4,3
3	7	10	100,0	80,0	6	2	2		80,0	4,4
4	7	10	100,0	70,0	5	2	3		73,6	4,2
Жыйынтык	**7**	**9**	**0,0**	**0,0**					**0,0**	**0,0**
1	8	13	100,0	76,9	5	5	3		71,4	4,2
2	8	13	100,0	84,6	7	4	2		79,1	4,4
3	8	13	100,0	69,2	5	4	4		69,2	4,1
4	8	13	100,0	61,5	5	3	5		67,1	4,0
Жыйынтык	**8**	**13**	**0,0**	**0,0**					**0,0**	**0,0**
1	9	10	100,0	60,0	4	2	4		67,2	4,0
2	9	10	100,0	80,0	5	3	2		76,4	4,3
3	9	10	100,0	90,0	7	2	1		86,4	4,6
4	9	10	90,0	70,0	5	2	2		70,0	3,9
Жыйынтык	**9**	**10**	**0,0**	**0,0**					**0,0**	**0,0**
1	10	8	100,0	100,0	4	4			82,0	4,5
2	10	8	100,0	50,0	3	1	4		63,5	3,9
Жыйынтык	**10**	**8**	**0,0**	**0,0**					**0,0**	**0,0**
1	11	12	100,0	75,0	8	1	3		81,0	4,4
2	11	12	100,0	83,3	7	3	2		80,3	4,4
Жыйынтык	**11**	**12**	**0,0**	**0,0**					**0,0**	**0,0**

Ал эми ар бир окуу жылы боюнча сапаттык көрсөткүчтү анализдөөнү төмөнкүдөй формада уюштурууну сунуш кылабыз.

"5"	"4"	"3"
60	40	0
15,4	23,1	61,5
40	60	0
66,7	0	33,3
100	0	0

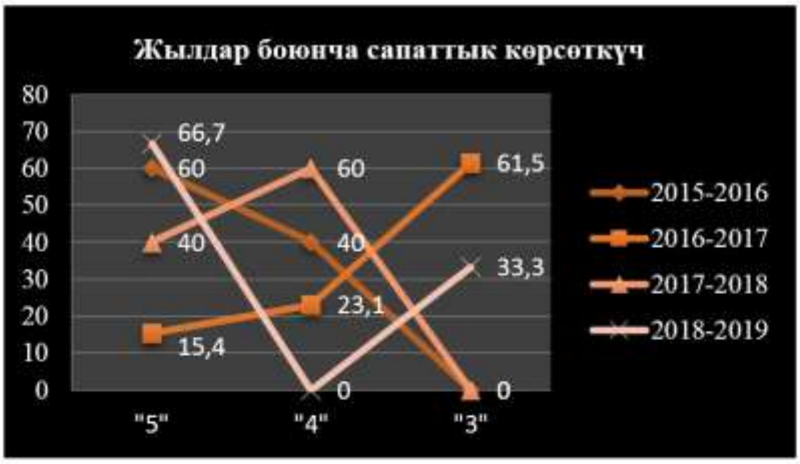

DOI:10.26104/IVK.2019.45.557

Окуу жылы		2018-2019					
№	Предметтер	«5»	%	«4»	%	«3»	%
1.	Русский язык	3	11,5	15	57,7	8	30,8
2.	Математика	7	26,9	9	34,6	10	38,5
3.	Физика	1	100	0	0,0	0	0,0
4.	История	6	35,3	6	35,3	5	29,4
5.	Литература	1	9,1	10	90,9	0	0,0
6.	Биология	6	27,3	10	45,5	6	27,3
7.	Химия	0	0	0	0	0	0
8.	Астрономия	2	100	0	0,0	0	0,0
9.	Информатика	6	60,0	4	40,0	0	0,0
10.	ОБЖ	0	0	0	0	0	0
11.	Обществознание	0	0	0	0	0	0

2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
48,5	44,5	48,5	45,7	46	46,7	45,5	46,6
51	50,6	52,5	51	52,6	55,2	54,5	54

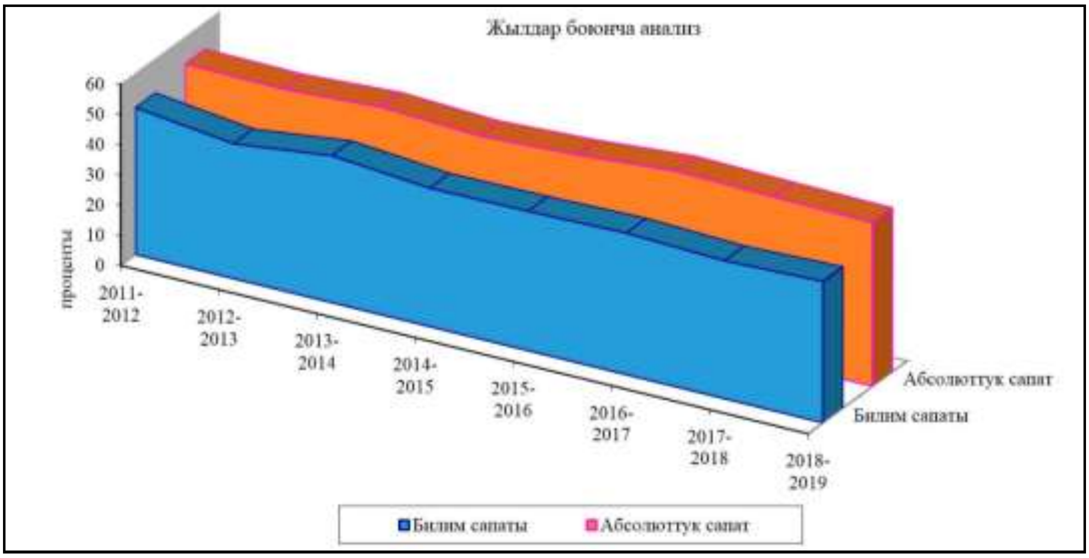

Азыркы күндө мектептин ийгиликтүү кызматкери болуп окуу-тарбиялык иштерди жана административдик-чарбалык ишмердүүлүктөрдү кээ бир бөлүмдөрүн автоматташтыруу жана сапатын жогорулатууга карата маанилүү чечимдерди кабыл алууга кадам таштоо алдынкы жыйынтыктарды анализдөөсүз жүргүзүлбөйт. Мындай анализдөөнү максаттуу жүргүзүүдө маалыматтарды көргөзмөлүү чагылтуу үчүн электрондук таблицаны колдонуу ыңгайлуу жана эффективдүү экендигин белгилүү болду.

Адабияттар:

1. http://www.komobr-eao.ru/index.php?option= com_content&task=view&id=272&Itemid=108
2. http://festival.1september.ru/2004_2005/index.php?numb_artic=211894
3. www.it-n.ru/attachment.aspx?id=22552
4. http://festival.1september.ru/articles/100064/
5. http://festival.1september.ru/articles/102700/
6. http://pedsovet.org/component/option,com_mtree/task,viewlink/link_id,6063/itemid,118/
7. http://www.microsoft.com/Rus/CaseStudies/CaseStudy.aspx?id=326.